

Message Six

Kārai Kāsang A Mungga Hku Nna Hkristu

Htina chyumdaw; - Yhn. 1:1, 3-5, 14-16, 29, 32, 42, 51.

I. Yhn. 1 gaw Yawhan a kābu gāra shiga laika ting a ga nhpaw rai nna, ndai ga nhpaw a ahkyak mādung ahkyak la ai lam gaw, Hkristu gaw Kārai Kāsang a mungga—sunghtum ai, myi hte nmu lu ai, Kārai Kāsang a lāchyum shāleng tsun ai lam, sang lang dan ai lam hte shādan shādawng ai lam—mäbyin rai nga ai-kāji 1.

- A. Kārai Kāsang a mungga hku nna, Hkristu gaw grau htum ai ngai rai nga ai Mädu shi hkum nan agrin nga ai, gāloi mung grin nga ai Mädu rai nga ai. Mädu gaw htani htana rai nga ai Mädu, npawt nnga, jāhtum nnga ai Mädu rai nga ai-Pru. 3:14-15, Yhn. 8:24, 28, 58, Heb. 7:3.
- B. Yawhan 1 gaw Hkristu hpe mādi mādun nna, ninggawn tawa a lābau hta kāba dik ai mäbyin mǎnga gaw—hpan da ai lam, shinggyim rudi hkam ai, hkrang shaw la ai, namman chya ya ai lam hte gawgap ai lam ni hta htani htana prat lādaw hte aten a mǎhkrai daw lāhkawng hte rau mādi mādun ai lam rai nga ai—mādun; - Shk. 90-1-2, Mhk. 5:3.
1. Yawhan laika ting a ningshawng ga hku nna Yawhan 1 gaw htani htana prat lādaw hta mungga hku nna “hkrun lam hkawm ai” “Māsum lāngai Kārai gaw jāhtum hku nna htani htana htawm hpan prat lādaw hta Yerusalem mǎre nnan byin wa ai lābau a ginchyum mādun dan ai lam rai nga ai-kāji 1, 4-5, 51.
 2. Yawhan 1 gaw htani htana mungga hpe Mädu a hpan da ai bungli hte aten mǎhkrai hpe laidi let Mädu a tāra hte seng ai hkrang shaw la ai lam hpe shāngut shākre na mǎtu hkum shan byin wa na mǎtu Mädu a hkrun lam hta san pra dan leng ai lādāt hte mādun da ai. Dai gaw Mädu a asak hte seng ai hkye hkrang la ai lam hpe gunhpai na mǎtu namman chya ya ai asak jaw ai, hkrang nsam gālai shai ai Wēnyi byin wa na mǎtu rai nhtawm, jāhtum hku nna Kārai hte mǎsha shāda da shānu shāra jāhtum na Behtela rai nga ai Yerusalem mǎre nnan tai na mǎtu Mädu a ningnan shāngai hkrum ai, hkrang nsam gālai shai hkrum ai, hpung shingkwang dan leng hkrum ai num nnan hte rau hpring tsup hkra gumhpawn ai, gāyau ai lam hte gumhpawn shang lawm ai lam nga wa na rai nga ai.
- C. Ndai ninggawn tawa hte seng ai, lābau hte seng ai lam mäbyin mǎnga hta Kārai Kāsang a mungga rai nga ai Hkristu gaw (1) hpan da ai lam hta hpan Mädu, (2) shinggyim rudi hkam ai lam hta anhte kā-ang na sum hku nna shānu nga ai mǎsha (3) hkrang shaw la ai lam hta sāgu kāsha, (4) hkrang nsam gālai shai ai lam hta namman chya ya ai Wēnyi hte (5) myi hte nmu lu ai Kārai Kāsang hpe lāchyum shāleng tsun ai lam sang lang ai hte shādan shādawng ai lam rai nga ai-mādun; kāji 1, 10:35, Ehp. 6:17, Yhn. 6:63.

II. Kārai Kāsang a mungga hku nna Mädu a hpan da ai kaw nna Kārai Kāsang a mǎtu ga shāga ai-1:3.

- A. Sumsing lāmu gaw Kārai Wa a hpung shingkwang gawn dan nna, lāmu mǎdin gaw, shi a lāta amu mādun ya nga ai, lāni hte lāni aga sumtu a ngoi pru nga nna, lāna hte lāna chye chyang ai hku mādun dan nga ai. Hpa tsun ai lam hta mung hpa ga ga ai hta mung dai hte a nsen nna yu ai, nnga ga ai-Shk. 19:1-3
- B. “Shābyin da ai arai ni hpe tau yu yang, ginding aga lat kaw nna shi a mǎrai nsam ngu ai htani htana atsam hte Kārai Kāsang shing-yan gaw, leng leng a dan nga ai dai rai nna, shanhte a mǎra raw na lam htum mat ma lu ai” Rom. 1:20.
- C. Kāsa 14:15-17 hte 17:24-29 hta mādi mādun da ai Hkristu a hpan da ai lam hta Kārai Kāsang a mǎtu ga shāga ai re lam hpaw hpyan da ai bung ai yaw shāda lam hpe hkrang shāpraw ai lam rai nga ai-mādun; Heb. 11:3, 1:2, Kol. 1:15-17, Hag. 2:7.

III. Kārai Kāsang a mungga hku nna Hkristu gaw Kārai Kāsang a sum hku nna, Mädu a shinggyim rudi hkam ai hte Kārai Kāsang a mǎtu ga shāga ai-Yhn. 1:14.

- A. Mungga gaw shinggyim rudi hkam ai a mǎrang e Kārai Kāsang hpe shinggyim rudi kǎta de la bang wa ai sha n-ga, dinghta ga ntsa hta mǎsha law law a kā-ang hta Kārai Kāsang a shānu shāra hku nna, Kārai Kāsang a mǎtu sum byin wa nhtawm, chyeju hte tengman ai lam hpring tsup nga ai.

1. Jep ai tãra gaw Kãrai Kãsang rai nga ai lam shãgu mãsha hta hpyi shawn ai lam hpe gãlaw wu ai. Chyeju gaw Kãrai Kãsang hpyi shawn ai lam hpe jãhpring na mãtu Kãrai Kãsang rai nga ai lam hte mãsha hpe gãrum jaw ya ai-kãji 17.
 2. “Kãning rai nme law, anhte mahkra gaw shi a hkum tsup ai hta na, chyeju htap mi hta htap mi lu la sãga ai” kãji 16.
- B. Hkum shan byin wa ai lam hta Mãdu gaw mãsum lãngai Kãrai a Mãdu nan byin wa nhtawm, Kãrai Kãsang hpe mãsha hping de shãga woi wa nna, Kãrai Kãsang hpe mãtut mãhkai lu ai, ahtu hkra lu ai, hkup la lu ai, hkum kãdup hkam sha lu ai, shang wa lu ai, kãbu gãra lu ai wa tai shãngun ai.
- C. Mãdu gaw Kãrai-mãsha lãngai byin wa nna, Kãrai rudi hpe shinggyim rudi kãta de la sa wa nhtawm, Kãrai rudi hte shinggyim rudi hpe gãyau gumhpawn shãngun ai.
- D. Kãrai Kãsang a kãsha alat shinggyim rudi hkam ai lam gaw mãsha kãta de Kãrai Kãsang hpe mungga hta, asak hta, nhtoi hta, chyeju hta, tengman ai lam hta ndau (sang lang dan) na mãtu mung rai nga ai-kãji 18.
1. Mungga gaw Kãrai Kãsang hpe dan leng ai, sang lang dan ai hte lãchyum shãleng ai lam rai nga ai. Shing rai yang she mãsha gaw Kãrai Kãsang hpe chye na hkawn hkrang lu na rai nga ai.
 2. Asak gaw Kãrai Kãsang kãran kãchyan ya rai nga ai. Shing rai yang she mãsha gaw Kãrai Kãsang hpe hkup la lu na rai nga ai.
 3. Nhtoi gaw Kãrai Kãsang htoi tu ai lam rai nga ai. Shing rai yang she mãsha gaw Kãrai Kãsang hpe mãdu lu na mãtu nhtoi jãhtoi hkum lu na rai nga ai.
 4. Chyeju gaw Kãrai Kãsang hpe mãsha a mãrang e kãbu gãra lu ai rai nga ai. Shing rai yang she mãsha gaw Mãdu a sutsu ai lam ni hpe kãran kãnawn hkam sha lu na rai nga ai.
 5. Tengman ai lam gaw Kãrai Kãsang hpe mãsha a mãrang e chye na mãtsing lu ai rai nga ai. Shing rai yang she mãsha gaw Kãrai Kãsang hpe chye na hkawn hkrang ai hte chye chyang lu na rai nga ai.

IV. Kãrai Kãsang a mungga hku nna Hkristu gaw hkrang shaw la na mãtu Kãrai Kãsang a sãgu kãsha byin wa ai kaw nna Kãrai Kãsang a mãtu ga shãga ai-kãji 29, 36.

- A. Mat mat ai mungkan hpe hkrang shaw la na mãtu, sãgu kãsha byin wa ai lam hta Hkristu, Kãrai Kãsang gaw Mãdu a ding hpring ai lam rai nga ai mãbyin hku nna Mãdu a si hkam ai kaw nna, tãra hte seng ai lam hta Mãdu a hkrang shaw la ai lam hpe gãra hku shãngut ai lam anhte hping de ga shãga nga ai.
- B. Kãrai Kãsang a sãgu kãsha gaw Kãrai Kãsang a hpring tsup hkrang shaw la ai lam hpe ngut kre na mãtu ga shãka dingsa hkungga ni yawng mahkra a hpring tsup hkum tsup ai lam hku nna, hkum shan hta nga ai mungga hpe mãdi mãdun ai-Heb. 10:5-10.
1. Hkristu gaw htingrai htingrat hkungga, mãra raw hkungga, wan nat hkungga, shãdung hkungga, mãhku hkungga, nwat hkungga, shãgrau hkungga, ru hkaw hkungga ni a tengman ai lam rai nga ai.
 2. Hkungga ni yawng hku nna Hkristu hte rau anhte gaw Kãrai Kãsang a hpring tsup ai hkrang shaw la lam hpe lu la nna, ndai hkrang shaw la ai lam hpe hkum kãdup hkam sha ai hte kãbu gãra lu na rai nga ai.
- I. Kãrai Kãsang a mungga hku nna, Hkristu gaw Kãrai Kãsang a hkrang shaw la hkum ai mãsha ni hpe nlung ni hku nna de hkrang nsam gãlai shai nhtawm (Yhn. 1:32-42), ga shãka ningnan a mãtu asak hte seng ai lam hte Kãrai Kãsang a nta (Behtela-kãji 51) hpe gawgap na mãtu namman chya ya ai wãnyi byin wa nna Kãrai Kãsang a mãtu ga shãga nga ai.**
- A. Mãdu gaw namman chya ya ai, asak jaw ai, hkrang nsam gãlai shai ai Wãnyi byin wa ai lam hta (1Ko. 15:45), Hkristu gaw Kãrai Kãsang hta Mãdu a myit mãsin shãrawng awng ai lam shãgu Kãrai hte seng ai yaw shãda lam a mãtu, Kãrai hte seng ai asak hte Mãdu a yaw mãsing hpe asak hte seng ai lam gãra hku gunhpai na kãhtap nna anhte hping de tsun da ai.
- B. Anhte gaw anhte a shãni shãgu na asak hkrang lam hta anhte a wãnyi hta nga nga ai namman chya ya ai wãnyi hku nna Hkristu hpe mãlai bang na mãtu hpa lam hpe mung ahkang njaw na mãtu sãdi mãja ra nga ai-1Yhn. 2:20, 27.

1. Hkristu gaw namman chya ya ai Mădu hte namman chya ai lam mung byin wa ai namman chya ya ai hkrum ai Mădu rai nga ai. Antihkrist a mädung mähkrun lam hta asak hkrung ai lam gaw namman chya ya ai lam hpe ninghkap ai (Anti gälaw ai lam) Anti ngu ai gaw “ninghkap ai” hte “shi shära hta mälai bang ai” ngu tsun mäyu ai” rai nga ai-käji 18, 22, 4:3, 2Yhn. 7.
2. Anti (ninghkap ai) lam Hkristu mäbyin gaw Hkristu hpe ninghkap ai lam hte Hkristu hpe kăga lăma ma hte mälai bang ai lam lăhkawng yan rai nga ai.
3. Anhte gaw Hkristu hpe anhte a shămu shămawt ai lam hte arawn alai hta lăma ma hte mälai bang ai rai yang anhte hta Hkristu shi hkum nan hpe mälai bang na mătu arai lăma ma hpe ahkang jaw ai lam gaw Antihkrist a mädung mähkrun lam hpe tatut la lang ai lam rai nga ai-mădun; Hpil. 1:21, 4:4-9.
4. Anhte gaw Antihkrist a mädung mähkrun lam hta shăni shăgu na asak hkrung nga ai măjaw myit mälai lu na mătu kăta daw namman chya ya ai hku nna Hkristu shära hta mälai bang la ai htunglai măsa, nawku htung, akyang lailen hte tinggyeng hkam la ai lam ni hpe ahkang jaw ai măjaw myit mälai lu ra ai. Ndai gaw namman chya ya ai lam hpe ninghkap ai, anhte kăta hta nga ai măsum lăngai Kărai a shămu shămawt bungli gälaw ai lam hte byawng shang hpring tsup ai lam hpe ninghkap ai (Anti) bungli rai nga ai.
5. Anhte gaw “Mădu, anhte gaw namman chya ya ai a mărang e, anhte kăta hta măsum lăngai Kărai a shămu shămawt bungli gälaw ai lam hte byawng shang hpring tsup ai a mărang e, dai hta dai hte rau dai kaw nna, asak hkrung hkawm sa mäyu nga” ngu akyu hpyi ra ai.
- C. Namman chya ya ai Wēnyi rai nga ai hkru du gaw hpan da hkrum ai măsha hpe ningnan shăngai ya nna, namman chya ya ai, rudi măsha hpe asak hkrung ai nlung ni hku nna de hkrang nsam gälai shai ai hte hkrang nsam gälai shai hkrum ai măsha hpe gumhpawn ya ai.
- D. Petru a gälai shai ai aten hta Mădu Kărai gaw shi hpe amying nnan Petru-nlung (Yhn. 1:4) ngu nna amying jaw nna, Petru gaw Hkristu hte seng ai hpaw hpyan lam hpe lu la ai shăloi, Mădu Kărai gaw, Mădu gaw lunghkrung (Mat. 16:16-18), re lam kăhtap nna hpaw hpyan wu ai. Ndai mäbyin lăhkawng hku nna Petru gaw Hkristu hte Mădu a kamsham ai ni gaw Kărai Kăsang a gawgap lam a mătu nlung ni re lam mäsing nga ma ai (1Pet. 2:4-8)

II. Kărai Kăsang a mungga rai nga ai Hkristu gaw sumsing (Kărai Kăsang) hpe dinghta ga (măsha) hpang de gun sa wa nna, dinghta ga (măsha) hpe sumsing (Kărai Kăsang) hpang de gumhpawn mătut mähkai nhtawm, Kărai Kăsang a gawgap lam a mătu kăhkyin gumdin lăngai sha tai shăngun ai lăkang byin wa nna, Kărai Kăsang a mătu ga shăga nga ai-Yhn. 1:51, Nin. 28:11-22.

- A. Hkristu gaw Behtela hta sumsing hte seng ai lăkang hta anhte hpang de Kărai Kăsang gaw dinghta ga na Mădu a hkrang shaw la hkrum ni hte hkrang nsam gälai shai hkrum ai hkrang shaw la hkrum ai ni hte mähkri shawn gumhpawn ai nta hpe lu la na mătu kăde ra shărawng nga ai lam tsun da ai. Dai rai nna Mădu gaw sumsing hpe dinghta ga de gunsa wa nna dinghta ga hpe sumsing de gumhpawn mătut mähkai ya let, htani htana prat dingsa dai lăhkawng yan hpe lăngai sha shătai mäyu ai lam tsun dan nga ai.
- B. Yaku a yup mang gaw Hkristu e hpaw hpyan ai re lam gaw Hkristu gaw Behtela ngu ai Kărai Kăsang a nta hta Yaku mu ai lăkang ajet rai nga ai măjaw rai nga ai-käji 12, Yhn. 1:51.
 1. Daini Kărai Kăsang a shănu shära rai nga ai anhte a ningnan shăngai hkrum ai wēnyi (Ehp. 2:22, dinghta ga ntsa hta sumsing hte seng ai lăkang hku nna Hkristu gawgap da ai shära npawt nh pang rai nga ai – (2Tm. 4:22)
 2. Kărai Kăsang a nta, Kărai Kăsang a shănu shära rai nga ai sumsing chyinghka rai nga ai Behtela hta Hkristu gaw dinghta ga hpe sumsing de gumhpawn mătut mähkai nna, sumsing hpe dinghta ga de gun sa wa ai lăkang rai nga ai. Dai măjaw anhte a wēnyi de bai gäyin wa shăgu, lăkang rai nga ai Hkristu gaw Kărai Kăsang hpe anhte hpang de anhte hpe Kărai Kăsang hpang de shăga woi wa ya ai lam hpe hkrum kădup hkam sha lu ai.
 3. Sumsing hte seng ai lăkang hku nna, Hkristu a măhtai gaw Kărai Kăsang a gawgap lam—Behtela, Hpung, Hkristu a hkumhkrang—rai nna, ndai lăkang a ngut kre hpring tsup ai lam gaw Yerusalem măre nnan rai nga ai.

- C. “Mădu Kărai a bai yu wa ai lam gaw Mădu hpe tam ai ni a ngang kang ai gawgap lam hpe ra nga ai. Ndai gawgap ai lam gaw Mădu gaw dinghta ga hpe lu la na mătu lăgaw kăbye nlung, ginhkau hpyen dap byin wa na rai nga ai. Kărai Kăsang hte măsha lăhkawng yan a mătu shăda da shănu shăra byin wa ai. Dai gaw Kărai rudi kaw nna shinggyim rudi hte shinggyim rudi kaw nna Kărai rudi gaw găloi mung tutnawng găyau gumhpawn ai lam byin wa ai. Ndai gawgap ai lam gaw Yaku a yupmang jăhtum na ngut kre hpring tsup ai lam rai nga ai sha n-ga, Kărai Kăsang a htani htana yaw măsing hpring tsup ai lam mung byin wa na rai nga ai. Dai gaw aten a măhkrai hpe jăhtum kau nna, htawm hpang hta shăman chyeju hkam la lu ai htani htana prat lădaw hpe gun sa wa na rai nga ai. Anhte gaw dai gawgap ai lam a mătu rai ra ai. Anhte gaw dai gawgap ai lam tai ra ai” (Life study of John, 2nd ed, p-65)